

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy:	ZŠ Vyškov, Na Vyhlídce 12, příspěvková organizace
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.3425
Název materiálu:	VY_12_INOVACE_02_VI_35_Karel Čapek
Tematický okruh:	I/2 Čtenářská a informační gramotnost
Ročník:	IV. - V.
Autor:	Mgr. Lenka Hudcová
Datum tvorby:	Duben 2013

Anotace:	Materiál je určen pro zopakování a prohloubení učiva vlastivědy.
Zdroje:	<i>Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Karel Čapek</i> [online]. c2013 [citováno 30. 04. 2013]. Dostupný z WWW: < http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Karel %C4%8Capek&oldid=10257888 >
Pomůcky:	Psací potřeby, pracovní list, text (lze promítnout prostřednictvím interaktivní tabule nebo nakopírovat žákům).

Zkušenosti z pilotáže:	Osobnost Karla Čapka již žáci dobře znali z vlastivědy i hodin českého jazyka a literatury. Přesto je předložený text zaujal a našli v něm další nové informace (zejména jeho nominace na Nobelovu cenu za literaturu). Dobře známá je žákům i kniha bratra Karla Čapka Josefa – O pejskovi a kočičce. Pracovní list žáci vyplnili bez obtíží a v krátkém čase.
------------------------	---

KAREL ČAPEK

Karel Čapek patří mezi nejznámější české spisovatele, byl také novinářem, dramatikem, překladatelem a fotografem. Narodil se 9. ledna 1890 v Malých Svatoňovicích do rodiny lékaře Antonína Čapka, brzy se však s rodiči přestěhoval do Úpice, kde byl v místním kostele 13. ledna 1890 pokřtěn. Studoval na gymnáziích v Hradci Králové a poté v Brně. V roce 1915 ukončil studia v Praze na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy a věnoval se studiu filosofie v Berlíně a Paříži.

Svou literární činnost zahájil už před vypuknutím první světové války. Ačkoli nebyl kvůli nemoci odveden do armády, válka ho velmi ovlivnila. Po ukončení studií působil tři měsíce jako domácí vychovatel ve šlechtické rodině, ale rychle přešel k novinářině. V letech 1917 – 1921 působil jako redaktor v *Národních listech*, 1918 – 1920 v *Nebojsovi* a od roku 1921 v *Lidových novinách*. V tomtéž roce opustil redakci *Národních listů* kvůli protimasarykovskému směřování listu, jako i na protest proti vyloučení svého bratra z této redakce. Věnoval se i divadlu, v letech 1921 – 1923 působil dokonce jako dramaturg a režisér Vinohradského divadla.

Poslední tři roky svého nepříliš dlouhého života prožil ve Staré Huti u Dobříše, kde je dnes jeho památník. Zemřel 25. prosince 1938 v Praze ve věku 48 let na plicní edém (údajně zemřel několik měsíců před plánovaným zatčením gestapem). Byl pohřben na vyšehradském hřbitově v Praze.

V letech 1932 až 1938 byl celkem sedmkrát nominován na Nobelovu cenu za literaturu. Tu však nikdy nezískal. Uznání se mu dostalo posmrtně, v roce 1995 mu byl in memoriam propůjčen Řád T. G. Masaryka.

Mezi jeho nejznámější díla se řadí nejprodávanější fotografická publikace období „první republiky“ *Dášeňka čili Život štěněte*, která vyšla poprvé roku 1933 a poté v několika desítkách vydání. Pro děti je určena i kniha *Devatero pohádek*. K dalším známým dílům patří třeba protifašistický román *Válka s mloky* nebo humorné povídky s detektivní tematikou *Povídky z jedné kapsy*, *Povídky z druhé kapsy*. V Čapkově dramatu *R.U.R.* poprvé zaznělo slovo „robot“, které Karlovi prý poradil jeho bratr Josef. Toto dílo varuje před zneužitím techniky.

PRACOVNÍ LIST

1. Kdy a kde byl Karel Čapek pokřtěn, jak byl v té době starý?

2. Proč opustil Karel Čapek redakci Národních listů?

3. Jaký post zastával Karel Čapek ve Vinohradském divadle v letech 1921 - 1923?

4. Kolikrát byl Karel Čapek nominován na Nobelovu cenu? Získal ji někdy?

5. Jaké ocenění bylo Karlu Čapkovi uděleno posmrtně (in memoriam)?

6. Jak se jmenuje a kdy vyšla jeho nejznámější a nejprodávanější kniha pro děti?

7. Čím je významné Čapkovo drama R.U.R.?

PRACOVNÍ LIST (ŘEŠENÍ)

1. Kdy a kde byl Karel Čapek pokřtěn, jak byl v té době starý?

Karel Čapek byl pokřtěn 13. ledna 1890 v kostele v Úpici, bylo mu 5 dní.

2. Proč opustil Karel Čapek redakci Národních listů?

Protože byl z redakce vyloučen jeho bratr a noviny měly protimasarykovský směr.

3. Jaký post zastával Karel Čapek ve Vinohradském divadle v letech 1921 - 1923?

Ve Vinohradském divadle byl dramaturgem a režisérem.

4. Kolikrát byl Karel Čapek nominován na Nobelovu cenu? Získal ji někdy?

Karel Čapek byl nominován celkem sedmkrát, Nobelovu cenu však nezískal.

5. Jaké ocenění bylo Karlu Čapkovi uděleno posmrtně (in memoriam)?

Roku 1995 mu byl propůjčen Řád T. G. Masaryka.

6. Jak se jmenuje a kdy vyšla jeho nejznámější a nejprodávanější kniha pro děti?

Kniha se jmenuje Dášeňka čili Život štěněte a vyšla poprvé roku 1933.

7. Čím je významné Čapkovo drama R.U.R.?

Poprvé v tomto dramatu zaznělo slovo „robot“, dílo varuje před zneužitím techniky.